

ansførte i sin Betænkning, at man manglede Oplysning om, hvorvidt Sygdommen havde udbredt sig paa Sønderlandet, og at man desuden ikke vidste, at den var kommet til Vest- og Nordlandet, og at Dyr lægerne erklærede, at Sygdommen var saa langt fra at være ondartet, at man tværtimod havde det bedste Haab om at kunne standse den. Nu indtraadte Sagen i et nyt Stadium, som jeg mener, man passende kunde kalde de locale Autoritetens og Lægers; thi Ministeriet erklærede, at disse efter indbyrdes Raadslagning skulde afgjøre, i hvilket Omfang Nedslagtingen skulde finde Sted. Da Faareretterne igjen bleve holdte, bereiste Stiftamtmanden selv Borgarrådets Syssel og de to Dyr læger, som vare blevne sendte derop, Gullbringu og Kjosar Syssel. Undersøgelsen var streng og Nedslagtingen betydelig, og alle de funde Faar bleve vaskede, men det hjalp Intet; Sygdommen udbredte sig stærkt og gik ogsaa til Rangarvalla Syssel. Man manglede Medicamenter, Beiret var raat og fugtigt, Foderet slet og Alt befordrede saaledes Sygdommen. Da kom Partiet, som var for Nedslagting, igjen i stærk Bevægelse; Mange slagtede de fleste, Nogle endog alle deres Faar. I Vinteren 1857—58. udbredte Sygdommen sig nu til Hunavats Syssel paa Nordlandet og til Myra Syssel paa Vestlandet, og da Havstein sammenkaldte et Amtsmøde, om jeg saa maa kalde det, hvor der mødte en 70 Personer, bragte man i Erfaring, at Sygdommen holdt sig vest for Elven Blanda, formodentlig paa Grund af Vandets Bessaffenhed; den var ikke gaaet østen for den. Man vedtog da et Forslag om, at der skulde drages en Gordon langs Blandaelven, og at alle syge og mistænkte Faar skulde slagtes, og dette skete nu i stort Omfang. Amtmanden paa Vesteramt, Melsted, besluttede da den samme Forholdsregel, men da den her mødte en ikke ubetydelig Modstand hos nogle Faareiere, maatte den ophøre. Da Ministeriet erfarede dette, da der kom Bud hermed, erklærede det, at det ikke vilde gribe ind med Hensyn til de af Havstein trufne Foranstaltninger, hvilket vel vil sige, at det ikke vilde drage ham til Ansvar for, hvad han havde gjort, men at det

dog maatte tilraade at standse denne Nedslagting, især hvis den ikke viste sig afgjort nyttig, og dernæst anmodede Ministeriet indstændig om, at Mænd, der nøde Anseelse hos Landalmuen, vilde anvende deres Indflydelse paa at berolige den, tale med Folk og sige dem, at Regjeringen lovede at yde dem Hjælp. Havstein sendte imidlertid det Svar tilbage, at han havde ladet Ministeriets Bessendtgjærelse og Anmodning sende omkring til Beboerne, men at ikke en eneste Stemme havde hævet sig til Gunst for Ministeriets Forslag; tværtimod havde han faaet en Deel Andragender fra enkelte Mænd, og 6 Syssler havde sendt Deputerede for at raadslaae om, hvad der var at gjøre. Disse Deputerede havde vedtaget et Andragende, hvori Principet var, at man 1) skulde nedslaae Alt, hvorfomhelst Sygdommen viste sig, 2) at der aldeles intet Forsøg maatte gjøres med Curen, 3) at Amtet skulde raadslaae med Sysselcomitéerne for at bestemme, hvormange Faar en Mand maatte beholde, hvormed man rimeligviis har meent, hvormange Faar han maatte holde efter sit Folkehøld og sin Foderstand, samt endelig, at Nedslagtingen i fornødent Fald skulde skee med Magt paa Eierenes Betsøftning, medens der ellers i Almindelighed skulde bestemmes en vis Erstatning for de nedslagtede Faar, hvilken Erstatning blev at ligne paa Districtets Beboere, hvormed man formodentlig har meent Amtets Beboere. Der var altsaa to forskjellige Principer, som stode overfor hinanden, et Princip blev fulgt i Nordland, et andet i Vester- og Sønderland. Da henvendte Ministeriet sig til det veterinaire Sundhedsraad og forelagde det Sagen. Det veterinaire Sundhedsraad — om hvilket jeg vil tillade mig den personlige Bemærkning, at det vistnok bestaaer af overoidentlig dygtige Folk, men at disse neppe have den Indsigt i, hvorledes man bør behandle Faarene paa Island, som de have med Hensyn til Behandlingsmaaden af Faarene herne, thi Faarene paa Island ere indførte, man kan gjerne sige mod Klimaet, og have vistnok faaet en fra de her i Landet værende Faars meget forskjellig Natur og maae altsaa behandles paa en forskjellig Maade; men det være nu, som det vil, jeg tør ikke sige